

tanya és magánbirtok ákáczfával lesz körül ültetve. Ezt volt már alkalma cikkírónak a gazdasági egyesület erdészeti és kertészeti szakosztályában indítványozni, de ekkor elhangzott, — s hogy is történhetett volna másképen, midőn ez nem annyira szakülés, mint egy gazdag vig ebéd volt, más szakülést pedig sem az előtt, sem az óta nem tartott a szakosztály elnöke. Pedig mennyire szükséges volna a vidék befásítása, azt egyedül csak a tűzifa árának szerfeletti emelkedése is eléggé mutatja.

Ujdonságok.

— **A debreczeni lótenyésztési bizottság** folyó hó 23-án tartotta első ülését Kökényessy Imre elnöke alatt. A kasszaintézkedési mentelaparasnokság megkerestetni rendeltetett, az iránt, hogy a ménállomások legalább 10 darab mén kiszolgáltatassék a debreczeni tenyész kanczák fedezése végett. A melyek részint a városban, az úgynevezett Vay féle házban várakudtának, részint a Hortobágyon a Mátán lenének elhelyezendők. A városi tanács a helyiségeket ingyen engedi át. A bizottság át van hatva azon cél fontosságától, hogy a lótenyésztés minél nagyobb mérvben előmozdítása gazdaságunk e tekintélyes ágát használtatja is tegye; s így azon kelleretlen helyzetnek valahára vége szakad, miszerint a gazdaközönség jobb-résznél lovak fedeztetése végett Nyiregyháza, vagy másúvá volt kénytelen nagy költség- és idővesztéssel fáradozni.

— **Tanfelügyelő** Földy János — úgy halljuk — a ref. főiskolánk elemi osztályaiban és utcai iskoláinkban tapasztalt ügyes tanítást és kedvező eredményt elismerőleg vette tudomásul; sőt egyes tanítók szorgalmát és sikeres működését kitüntetésre méltónak is ítélte. — Mely eredménynek csakis örvendhetünk.

— **Müller Lajos** táncztanító próbabálja tegnapelőtt ment végbe. Érdekes volt ez, nem a vendégek nagy számánál fogva — ami sok kívánni valót hagyott fenn —, nem is az ügyesen, s a közönség nagy örömeire előadott kínai táncz miatt, hanem főleg azért, mivel a szülők és a közönség meggyőződtek, miképp Müllerben nem azon egyszerű tánczmesterrel van dolgunk, ki ugatni s csak tánczolni tanítja tanítványait, hanem nemcsak a tánczlejtésben, helyes álláshoz, szép testtartáshoz szoktatás a kellő elevenséggel egybekötve jellemzik az ő táncztanítói moderát. Ugy, hogy őt a most oly kevés számmal levő jobb tánczmesterek közé kell sorolnunk, s a közönségnek továbbra is ajánlanunk. — A bála vonatkozólag, nem hagyhatjuk megrovás nélkül a drága cukrakészít, a min mindenki megbotránkozott.

* **Tolvaj eseléd** Városunkban több előkelő helyen megfordult bizonyos eseléd, ki „magán-nton” is igyekezett szaporítani fizetését. Régebbi gazdaszonyai is észrevették már ragadozó tulajdonságát, de a vallatás és vallattatás sem vezetett eredményre. Most azonban Niházi biztos erélyes eljárása által minden napvilágra jött, s a károsodottak tárgyai már is nagy részben megkerültek. Figyelmeztetésül különben ide írjuk, hogy a tolvaj eseléd neve Kis Sára.

* **A convictusi diákok** eddig nem szün-

tek meg panaszokkal a tápintézetű élmezés ellen, most azonban sokat várnak annak megjavulásáról, miután főt. püspök ur maga személyesen hallgatta meg a panaszokat, és ígerte közreműködését arra rezeve, hogy a tanuló ifjak elegendő és izletes ételt nyerjenek. Püspök ur erélyes intézkedése — hisszük — meghozza a kívánt sikert.

* **A gyorsírási magán kör** főiskolánkban már véglegesen szervezkedett, legközelebb már a tanárkarnak is be fog jelenteni megalakulását a tagok névsora. Mindenki érzi, tudja, mily kimondhatatlan szükség van mai időkben a gyorsírászatra, s különösen mily elmulthatatlan segédeszköze volna ez a tanulónak, midőn nem sokára élni fognak a tanulási szabadsággal. Annnyival nagyobb sajnálattal emlíjük meg, hogy e most alakult gyorsírási körnek a tanuló ifjuság közül igen kevés tagja van.

* **Coloratur énekesnőre** volna szükség a színházunknak, mit egyik nem régi számunkban mi is jeleztünk; ez alkalomból egy pesti lap ajánlotta figyelmünkbe a nemzeti színház egyik tagját Kocsis Irmat, de a művész nő ugyanazon laphoz intézett magán soraiban kijelenté, hogy neki nincs szándékában megválni Pesttől.

* **Ismét tánczvizgatomról** szólunk és pedig a leherlő nagyteremben mostanában tartatni szokott tánczvizgalmak negyedikéről, mely tegnap ment végbe, és a mely méltó vetélytárs gyanánt említendő elődjeinek. A helygyilág szép számmal volt képviselve, nem hiányzott a kedv sem, mely reggeli 5 óráig tartott a díszes tánczteremben. Valószínű, hogy még lesz egy ily zártkörű estély, de mikor? — bizonytalan. No de annál örömdetesebb leend majd a meglepetés, melyre bizonyára hölgyeink is várakoznak.

— **Nagy Idrna semmiért.** Csütörtökön délután nagy néptömeg gyűlt össze a piaczon Boda János bolta előtt, hol szuronyos hajduk álltak el a boltelőtti tét. Különböző rémhírek terjesztésében nem volt hiány a tömeg soraiban. Végre kiszült, hogy ő t f o r i n t tőke s járuléka iránt karhatalommal cszközölt végrehajtás van ott folyamatban. Nem akarjuk vizsgálni az indokokat, melyek a karhatalommal eljárást előidéztek; csak a botrányos eseménynek megtörténte felett kell sajnálatunkat kifejeznünk; s kinyilatkoztatjuk, hogy a végrehajtás és végrehajtás alatt álló felek igen lekötölezék volna a közönséget, ha ily kisszerű dologból nagyot csinálni óvakodtak volna.

Országgyűlési értesítő.

(November 25.)

Elnök: Somssich. A ministerek közül: Rajner, Mikó, Horváth, Bedekovics, Eötvös.

Az elnök jelenti, hogy a pestkerületi sajtóbíróóság elnöksége a Román Sándor képviselő ellen hozott ítélet végrehajtására engedélyt kér, s megküldi a perirányokat, melyek a mentelmi bizottságnak adatnak ki.

Továbbá bejelenti az elnök V i á d Alajos lemondását képviselői állásáról.

A képviselők közül számosan nyújtanak be kérvényeket, közöttük M o e s á r y Lajos kettőt Miskolc-

folytata a lelkészre, túrkésző tekintetét véve Lavina elpirult arcára.

„Már jó ideje sok munkával lát el bennünket; de én meg itt állok, telegek, nem a hogy tudatnam anyámat néni megérkezése felől.”

Lavina kisértett.

„Mit gondolsz, szereti-e Lavina az ezredet? Már most is igen sokat beszélnek a városban gyakori látogatása felől,” mondá a lelkész néni fiához, a mint Lavina távozott.

„Édes anyám, ne hallgas mindenre, a mit az emberek beszélnek, bizonyosan ragalom az. Mi mindketen ismerjük Élia néni szigorú eivét.”

Pahl asszony és leányai beléptek, Lavina átadta az ezredes által anyjának hozott könyvescsomagot, valamint a tanácsos küldeményét is, mely utóbbiban ötven tallér, és a két leány számára ruhának való szövet volt.

A thea asztal terítve levén, vidám társalgás mellett falatoztak és szüresöltek a zamatos theát.

Lavina eltávozott, azt adván ügyül, hogy karácsonyi ajándékait rendezni kell.

Midután a kis szoba ajtaját jól elzárta, előkereste a levelet.

Szive hangosan dobogott, és néhány percig késkelkedett a levél felnyitásával.

„Talán rosszul teszek, hogy titkolódzom anyám előtt,” gondola magában, de gondolataiban erre mind járt egy más hang szolalt fel: „Ha mama e levelet olvassa, akkor nem én leszek egyedül, ki a kerőt visszautasítom, hanem anyámnak is lesz beleszólása; nem, magau olvasom el, s egyedül magam fogok határozni.”

S a mint gondola, ugy is escelekedett; a levél pecsétjét feltörte, s a következőket olvasta:

„Szeretett Lavina!”

„Bocsásson meg, hogy e sorokat így kezdem, de miért ne mondanám meg tisztént, hogy mely érzelmek iratják velem e sorokat.

„Az első perctől kezdve, midőn kegyedet Röhl örnagynénál megláttam, mely, kitörölhetetlen benyomást tett szívemre. Hogy e benyomás kegyednek napokénti látása által nem gyengült; azt kegyed tudja jól, mert olvasta azt tekintetemben, s én, midőn szemek találkoztak, önnek pirulásából láttam, hogy megértette azon érzelmeket, a melyek szememben visszatükrözöttek.

városa részéről. Az egyikben a bihari petitióhoz hozzájárulását jelenti ki, a másikban a kolostorok eltérését kérényezi.

S z a l a y Sándor a honvédelmi ministert interpellálja Vas megyében a katonai szállá-olások körül előfordult visszaélések iránt.

Z i c h y Ferdinand gróf a miniszternöki helyetteshez intéz interpellatiót, hogy miután a legújabb távirati tudósítások szerint a dalmátiai felkelés még mindig nem nyomtatott el, szándékozik-e a kormány sikeres intézkedéseket „fogatosítani” a béke helyreállítására.

V u k o v i c s Sebő szintén a dalmátiai ügyben szólal fel. Kérdezi a ministeriumot, hogy van-e tudomása arról, miszerint Dalmátiában magyar ezredek használtatnak a felkelés elnyomására, s vajon volt-e a magyar honvédelmi ministert arra befolyása, hogy oda magyar csapatok küldessenek, s szándékozik-e az iránt intézkedni, hogy a béke helyreállítás után a magyar ezredek azonnal visszahívassanak, s a többi magyarországi ezredekkel együtt az országban helyeztessenek el, végül ígérgetet kíván arra nézve, hogy ez jövőre nem fog ellenünkben precedens gyanánt alkalmaztatni.

M i l e t i c s Szvetozár interpellálja a miniszternöki helyetteset a cattarói események, s illetőleg a közös hadügyminiszernek Ó felsége által a felkelés elnyomására adott teljhatalom iránt. Továbbá interpellálja a cultusminiszer a szerb nemzeti congressus ügyében, s végül benyújt két indokolt határozati javaslatot, az egyikben kimondandó az országgyűlés hogy a „magyar hadsereg” ne alkalmaztassék a cattarói felkelés elnyomására, a másikban pedig a kormány utasítatnak, miszerint a 67-ki XII. t. cz. alapján Ó felségét figyelmeztesse, hogy többi országai királyságaiban, vagyis Ausztriában az alkotmányosság nem tökéletes.

R a j n e r belügyminiszer felel Román Sándor interpellációjára a tófalvi ügyben. Elmondja, hogy az ítélet jogervényes, mindazáltal a végrehajtás körül kellő kimélettel járt el a főkirálybíró, s ismételve ajánlotta a tófalviaknak a kiegyezést, de ezek minden kiegyezési ajánlatot határozottan visszautasítottak. A kitelepítettek száma nem is meg 300-ra, mert összesen csak 17 gazda telepítettet, s családjaikkal körülbelül 120 azok száma, kik nem maradtak fedél nélkül, mint az interpelláló állítja, hanem nappal deszkákból készült kunyhókat tartózkodnak, s éjjelre visszatréknék házaikba. Várják azon küldöttség visszaérkezését, melyet — két szabadságos katonából állót — Ó felséghez indítottak. A miniszer kutatta, hogy mi lehet oka a kiegyezési kísérletek meghiúsulásának, s egyelőre a csatlórság jelentése alapján annyit mondhat, hogy nov. 1-én a tófalviak egy bizonyos egyentől 200 Napoleon aranyat kaptak, s ez összegből egy-egy lakosra 70 lit esett. Az a bizonyos egyén további ellenállásra is biztatta a tófalviakat, igérvén, hogy ez esetben ugyanezen idegen kormánytól, mely a 200 aranyat küldötte, tovább is fognak segélyt kapni. A miniszer azt nem hiszi, hogy ez összeg idegen kormánytól származzék, de a dolog felderítésére vizsgálatot rendelt. Az anyagi segélyezés tehát e pillanatban nem szükséges, miután a tófalviak pénzzel el vannak látva, de más részről újol-

„Én nem merem mondani, hogy kegyed engem szeret, sőt alig hihetem azt; de a mit ön ma még nem érez, azt idővel talán érezheti.

„Szeretem kegyedet Lavina, de nem azon néma szeretettel, mely megelégszik azzal, hogy szerelme tárgyát láthassa. Nem, én heves, erős szenvedélyvel szeretem kegyedet, mely kizárólag uralkodik rajtam. Szeretem kegyedet lelkennek egész erejével, s kegyednek — érti ezt Lavina? — kegyednek az anyénnek kell lenni. Végette mindent feltudnék áldozni, de a bírásárol a világ minden kincséért nem tudnék lemondani.

„Hallja meg tehát mit mondok, szeretett, imádott leányka!

„Én gazdag, igen gazdag vagyok, — kegyed Lavina szegény, szegényebb minn sejtethi, mert azon ház, melyben laknak, majdnem egész értékei adóssággal van terhelve, s a kötelezvény már birtokomban van. Megígérem önnek, hogy az Athem lelkészéget nővére jegyesének adom, az általam beváltott kötelezvényt édes anyjának visszajándékozom, s azon ajánlatot teszem neki, hogy X-ből egy kisebb jószágomra távozzék, mely Athemhez tartozik. Édes anyját jóléttel, őnt minden fényűzéssel és kényelmmel fogom körülvenni Lavina, s mindzernt nem kívánok egyebet, mint hogy szeressen, mint hogy bírassam.

„Kegyed az enyém leend, a nélkül, hogy a felől akár a világ, akár rokonai valamit megtudnának; szerelmem kegyed iránt titok marad, a melyet csak én és ő ismerünk, s a rejtélyesség fátyolába burkolt szerelmem még csak keblemben és erőben. — Azt fogja kegyed talán felelni, hogy nem szeret. — Lavina bízza ezt a jövőre és reám, mert ha egyszer kegyedet forras szerető keblemre zártam, megtanítandom, hogy engem szeressen, hogy érettem mindent elfeledjen.

„Utározza el magát: és tudósítson engem holnap de bárminő legyen is határozata, két dolgot el ne feledjen; e levél tartalmát ne tudassa senkivel, mert ez által csak szerencsétlenséget hozna ugy önmagára, mint édes anyára, s másodsor, hogy kegyednek szép Lavina: minden áron enyémnek kell lenni!

„A legnagyobb türelmetlenség és bizonytalanság által enécsztve várom feleletét. Bár olyan lenne az, a mint én várom és remélem. Addig is vagyok a kegyed reményekkel teljes

(Folyt. köv.)

Oszkárja.”

T Á R C Z A.

A ragalom.

(Beszély.)

Shwartz Mária Zsófia után.
(Folytatás.)

Lavina némileg megütödé állott ott a levéllel; de nem igen maradt ideje a töprenkedésre, mert Pahl asszony lakónőjének Lindgen lelkésznek megérkezése, ki fia Arnold kíséretében jelent meg, a levél elrejtésére kényszeríték őt.

Lindgen lelkész már azóta a házban lakott, mióta Pahlé azt örökölte, s a két özvegy igen bizalmas lábon állott egymással. A karácsony estét a lelkész néni és fia mind a Pahl család körében töltötték, így volt ez a leányok gyermekkorá óta, s így volt most is.

Nem lehetett tehát csudákozni azon, ha e bizalmas naponkénti együttlét alkál Elin és Arnold közt előbb gyermeki vonzódás fejlődött ki, s a mint felnőttek valami melegebb érzelmet esatolta sziveiket össze.

Arnold most 30 és Elin 20 éves volt, s már négy év óta jegyesek. Arnold a lelkészi pályát választotta, s az üresedésben volt athemi lelkészégnél volt, mint helyettes, hol előbb a meghalt lelkész mellett segéd volt. Most Elin is, ő is remelették, hogy az ezredes, ki Athemet örökölte, ép oly jó indulattal lesz iránta, mint az elhalt gr. Oe. volt, s miután a lelkészégek kegyuri uton töltetett be, bizonyosan megfogja Arnold kapni azt.

Hogy mily forrón, mily esengve ohajtották ezt a jegyesek, lehet gondolni, ha még egyszer megemlítjük, hogy már gyermekkoruk óta szerették egymást, s igen megszorított viszonyok között neveltettek. Ha e reményük tübbe ment, Elin el lehetett készülvé arra, hogy Arnoldra még számos évig kellend vánia.

„Istenem Lavina, azt hiszem maga az ezredes volt, ki a kapun kiment,” mondá a lelkész néni, miután Lavinát üdvözölte.

„Igen, ezen könyveket bagyta itt a mama számára,” felelé Lavina, ki nem tudott erőt venni elpirulásán.

„Igen udvarias irántad és igen gyakran van itt,”

kisérletek fognak tétetni az egyezkedés c.ájából. (Helyeslés).

H or v á t h igazságügyminiszter, kit Román szin-
tén interpellált az ügyben, annyit tesz még hozzá a
belügyminiszter válaszához, hogy b. Apor beleegyezé-
sével az ítélet végrehajtása tavaszig elhalasztatik, s így
a fővályak fedél nélkül nem maradnak.

A nagy többség erre tudomásul veszi a ministeri
válaszokat. (Román Sándor nem volt jelen.)

B a b e s képviselő, ki a padokon kívül az elnöki
szék körül állott, valami sértő kifejezést mondhatott,
melyet azonban csak az elnök és közvetlen környezete
hallott, nagy lévén a zaj a házban. Az elnök erre igen
erős hangon r o s s z a l á s á t fejezte ki.

B a b e s ez ellen felszólal, s először is azt vitatja,
hogy nem lehetett tudomásul venni a ministerek vála-
szeit, mielőtt Román Sándort ki nem hallgatta a ház.
A roszalást pedig el nem fogadja, miután azt az elnök-
nek nem volt joga kifejezni. (Folytonos zaj.)

M a d a r á s z József a házszabályokra hivatko-
zással szintén azt állítja, hogy az elnök csak a ház ha-
tározatából fejezhet ki roszalást.

Z s e d é n y i a házszabályok 167. §-ára hivatko-
zik, melynek értelmében az elnök rendreutasíthatja azt
a képviselőt, ki a rendet zavarja.

Az elnök erre kijelenti, hogy Babes képviselőt
csak rendre kívánta utasítani, s nem roszalást kifejezni.

I r á n y i Dániel az esetre, ha az interpelláló a
válaszadáskor nincs jelen (több hang: itt volt, de meg-
szórt) nem tartaná méltánytalan dolognak, hogy a
tudomásul vétel iránti határozat más napa halasztás-
sék, vagy az interpellálót a minister értesítse.

R a j n e r belügyminiszter az elvet ugyan nem
kíváná általában alkalmaztatni, mert vannak interpel-
lációk, melyekre azonnal kell felelni, s ez is olyan volt,
de mindazáltal alkalmazta ez esetben, a mennyiben az
ülés elején meggyőződést szerzett magának Román
jelenléteről.

B o r l e a Zsigmond kívánt még szólni, de a
többség felállással a napirendtérés mellett nyilatkoz-
ván, elvette tőle a szót, s megtagadta azt az e határo-
zat kimondása után szólamit kívánó Berzeczeytől is.

M i k ö közlekedésminiszter előadja, hogy az
északkeleti vasutnak adott engedélyokmány 5 §-ába
egy számítási hiba csuszott be, melynek kijavítására
gyezy önyvilég kéri magát felhatalmaztatni. A vasuti
bizottsághoz utasíttatik.

K a u t z Gyula mint előadó felolvassa a pénzügyi
bizottság jelentését a telepítvényesekről szóló törvény-
javaslatáról, mely kinyomatni és szótosztatni rendel-
tetett.

A gazdasági bizottság jelentése alapján helyben-
hagyott a ház novemberi költségvetése.

Következett a bírói felelősségről és a horvát-
slavon-dalmát ministerium 69-diki költségeiről szóló
törvényjavaslatok végmegszavazása.

L ó n y a y pénzügyminiszter bemutatta a közle-
kedésminiszterium 1870-ki költségvetését, mely a pénz-
ügyi bizottsághoz utasíttatott, s ezek után végbement
a szavazás a bankügyi szakbizottság 8 tagjára, s a nap-
előbíró bizottságha választandó egy tagra.

A szavazás után a napirendhez képest felvétel-
tet a pénzügyi bizottság jelentése az 1868 diki zárszám-
adásra nézve, s kapcsolatban Zsedényi, Ghiczy, Szon-
tagh külön véleménye, melyek felolvasatván, J u s t h
József egy határozati javaslatot nyújtott be, melynek
értelmében egy 7 tagból álló küldöttség bizatnék meg
a 68-ki zárszámadás és a 67-ki kimutatás megvizsgálá-
sával, míg azok számtani tekintetben a felállítandó
államszámvevőszékhez utasítatnának.

Ennek ellenében G h y c z y Kálmán szintén
nyújt be egy határozati javaslatot, mely szerint a pénz-
ügyi bizottság utasíttatnék, hogy az államszámvevőszék-
ről szóló törvényjavaslatokról haladéktalanul adjá be
véleményét a célból, hogy az államszámvevőszék melé-
bb felállítván, a zárszámadások ahoz utasíttathassanak.

Mindkét javaslat a pénzügyi bizottság jelentésé-
vel együtt a szombati ülés napirendjére tüzetett ki.

O r s z á g g y ű l é s n o v. 26.

Elnök: Somssich; a ministeri padon: Gorove.
A gyűző felolvassa a bankbizottmány megválasztása
eredményét, miszerint Ghiczy K. 218. Simonyi Ernő
215; Csengeri A.; Kautz Gy.; Zsedényi, Kraljevics 199.,
Trefort és Zichy Fer. 195 szóval megválasztattak;
napelőbíró-bizottmányi tagnak pedig Latinovics 103
szóval választott meg.

G h i c z y K. előadja, hogy a megválasztott tag-
ok nagyobb részének véleményével majdnem minden
elvkérdésben államjogi, állami és a pénzügy körül el-
lenkező nézetei vannak. De ezen kívül azon számarány,
melyben az országgyűlési pártok egymás irányában ál-
lanak, a többség részéről, a balközép kívánata ellenére,
nem tartott; annál fogva külön véleményének a
nagy többség ellenében, a bizottmányban érvényesíté-
sére kilitás sem volna; nem tartja illónak a többség-
nek a választás körüli eljárását; annál fogva a választá-
st el nem fogadja. (Éljenzés a balközép.) Simonyi
Ernő bár helyesli a Ghiczy K. nézeteit, de pártja ha-
tározata folytán, elfogadja megválasztását, (Éljenzés a
jobb oldalon). Gajzágó nem helyesli Ghiczy indokait.
Tiszta K. az illetet, a párt számarány iránti tekinte-
teket, minden parlamentnek meg kell tartani; az nincs
megtartva, azért is helyesli Ghiczy lemondását. Szóltak
még Madarász, Babes és Mocsonyi, mely két utóbbi a
nemzetiségekre való tekintetet is figyelembe kívánja
vételni. Ezután elnök kimondja Ghiczy lemondásá-
nak elfogadtatását, s az új választás elrendelését.

A központi bizottság jelent a bor-
hús-fogyasztási, házjöveldemi és személyes kereseti adó tárgyában.

Az után a távirati szerződés, Simonyi E. megjegy-
zése után, hogy a diplomatikai okmányok a szokás szer-
int francia — s nem német nyelven készíttessenek,
elfogadattott.

Vége, a kérvényi bizottság több kérvény felett
tesz jelentést, melyek részint a ministereknek, részint
az illető bizottságoknak adattak ki. Szombatra tüzetett
ki Ghiczy K. határozati javaslata a zárszámadásról.

Fővárosi értesítő.

** Mint a bécsi lapok írják Szálvi
olasz opera társulata ismét eljön Pestre s primadonnául
Csillag Rózát, a jelenleg Konstantinápolyban szereplő
énekesnőt szerződtette.

** Ifj. Tóth József, a szini képezde egy-
kori tehetséges tagja özv. Vizekely Béláné asszonnyal
kelt egybe. Aldás lebegjen a boldog frigyen!

** P e s t e n egy részeges napszamosnó annyira
elmerült a pálka álmába, hogy halottnak hitték. Már
a bonczterembe is szállították, hol azonban magához
tért és nagyon csudálkozott.

** A K i s f a l u d y társaság mult szer-
dán tartotta meg novemberi ülését. Tagok szép szá-
mmal voltak jelen. Kemény Zsigmond távollétében Toldy
Ferenec elnökölt. Összesen három felolvasás volt. Elő-
ször Rákossy Jenő olvasta fel új tragoediája (Hyperbus)
első felvonását; a darab érdekes folyamu, nyelve erőtel-
jes, drámai. Utána Szász Károly Heine „Nachlass“-jai-
ból olvasott fel több sikerülten fordított költeményt.

Szász után Gyulai mutatott be egy közleményt Jónás
János tehetséges orientalistától, ki lefordította Dzsámi
kitünő persa költő híres eposát „Jussuf és Zuleiká“t.
Jónás ezen fordításokból küldött részleteket s azokat
olvasta fel ez alkalommal jeles írónk. A fordítás nagyon
hű, de nyelve nem költői s a rimelés szörnyen gyaló.

E felolvasás után titkári jelentések következtek. Bek-
sics Gusztáv nevű ur Calderon egy drámáját („Saját
becsületének orvosa“) nyújtotta be. Györy Vilmosnak
adták ki bírálat végett. — Fejes István újra beadta
„Sok zaj semmiért“ című fordítását Shakespearétől.
Ezután zártülés következett.

** A s a j t ó b í r ó s á g Hamar András oldi
reform. lelkész magánvádlónak Hetessy Dániel vajszlói
reform. lelkész elleni sajtópörében a nyilvános tárgya-
lást december 18-kára tüzte ki.

** F o h n e r bukása a legközelebbi pesti la-
pok szerint csakugyan bekövetkezett.

Cecilia napján.

V i s s z a e m l é k e z é s a d e b r e c z e n i
o r s z á g o s d a l á r ű n n e p é l y r e.

(Vége.)

Ötödik napon, a fényes áldozatok füstgomolyainak
szétgyűrűzése után, a jelenlévő sokaság örömrivalgásai
között történt a győzők jutalmazása.

Nem volt a jutalom anyagilag értékes, becses.
Az erőművészek diadalmas halántékait egyszerű
olajág-koszoru övezé; a költő dalnokok és írók, kik a
szünórakban szavalták, dallák és olvasák fel az egybe-
sereglett nemzet előtt műveiket, megtisztelő jutalma az
elismerésben állott.

Ámde ez egyszerű jutalom a legnagyobb tisztel-
nek tartott, mi csak halandót érhet, olyannyira, hogy
egy öreg görög, fiának ily megtiszteltése feletti öröm-
ben meghalt!

Az aradi felgymnasiumi dalkört hasonló erkölcsi
jutalomban részesítetté a debreczeni-olympiai játékon a
nemzet, de a bírák közérzete is, midőn ifju halánté-
kaikat az első helyen fölemeltet elismerés olajágával
foná körül.

Büszkék lehetnek reá!
De a görög pályanyertesek városainak példájára,
büszke lehet reájok az ő városuk is, s melynek növény-
dekei intézetök is, habár, mint a hír Debreczenben szel-
őszárnnyain körülhordozá, minek azonban alig mernék
hittet adni, ha az emelkedett szellemű s nagy tapasztalá-
sú római történetírő, Tacitus „haud semper errat
fama“ észrevételét oly sokszor nem látnám a közélet-
ben valósulni, — szülő városunkban minden áron aka-
dályozni akarák nemes törekvésöket.

Kár, felette nagy kár lett volna!
Mert hiszen Musik is — véleményezék már a
régii német hittudorok is — das beste Labsal eines
Betrübtin; eine halbe Disciplin und Zuchtmeisterin;
eine schöne herrliche Gabe Gottes, und nahe der Theo-
logie. —

Még egy talpra esett, találón jellemző igaz tör-
ténetséket is megemlítek, mely a kedves fiuk debre-
czeni négynapos életében fölmerült.

Egy kis tenorista H. . . . uram becsületes kala-
pos mester vendégszeretetének jutott osztályrészül.

Csak úgy görnyedt az asztal a nap minden órájában
szabad rendelkezés alatt álló jóféle enni- meg inni-
valótól, és mégis így szólítja meg a sziveségben kifogy-
hatatlan házigazda diák vendégét az első estén:

— Kedves barátom! én szegény ember vagyok,
nem sokat, és csak azt, mi tölem kitelik adhatok; ha
olyan rozzantféle kalapok van, mint a debreczeni kán-
tus egy némely tagjának, hát majd kireperálom én akár
mindet.

Jóízüt aludott a kis tenorista e furcsa ajánlatra.
Reggel felöltözködik, távozni készül hazulról, de

kalapját sehogy sem tudja megtalálni, pedig hát nagyon
is jól emlékezett a helyre, hová lefekvése előtt tette.

Azaz talált ő ott egy kalapot, de az egészen új
lévén, sajátjának, melyen az ut viszontagságai, s meg-
viselésnek következtében a gyűrűnek némely nyomai
nagyon is észrevehetőek voltak, sehogy sem ismer-
hette föl.

Bővebb vizsgálat alá veszi, s ime a bélés közepére
nyomot jeltől világosan bebizonyítva látja tulajdon jo-
gát a kalaphoz.

H. . . uram vendégszerető buzgalmában újra
átgyurta, kikészítette s kivásalta az elmult éjszakán
vendége kalapját! . . .

Míg a ref. főtanodák különösen az utósón oly szép
számmal voltak képviselve, s a debreczeniek és sáros-
patakiak szintén kitünően énekeltek, — a nagyszámu
más felekezeti- s államiskolák dalárdái egyiken sem
versenyeztek.

A derék aradi felgymnasiumi dalkör volt az első,
mely a negyedikén megjelenvén, ösvényt tört, jó példá-
val, és pedig dicséretessel ment előre a szép pályán.

Verba movent, exempla trahunt.
Vajha minél több követőre találna e példa is!

A tanuló ifjuság nem használhatja fel állásához,
műveltségéhez illőbben az ildomos mulatságra s nemes
szellemi élvezetekre rendelt szünnapokat, mint ha az
aradiak, debreczeniek, sárospatakiak stb. példájára dal-
körét tökélyesíti, mintha a daláünnepélyre készíti
magát elő, hogy ottan becsület- s dicsőség-koszoruzta
pályát fusson, mindig igaz maradván, mit Bacányi mond:

„Boldog, ki életében annyi jót tehet,
Hogy vele kinem halt szép emlékezete.
Boldog, ki pályáját úgy elvégezheti,
Hogy koszorut nyernek hiv igyekezeti!“

Egy jeles német aesthetikus virághoz hasonlítja a
dalt, mert miként az illatot, ugy ez bájít lehel s terjeszt
maga körött.

S ha áll e hasonlat, akkor szeretni kell a virágot,
a dalt, különösen a tanuló ifjaknak, kik az életnek, a
házának reményvirágai.

Szeressék is tehát, s mig szeretik, addig ne fél-
tsék szívöket.

„Mert ki ezt szereti,
Rosz ember nem lehet.
A virág s az erény
Két atyafi gyermek,
Egy szívben egymással
Nem ellenkezhetnek.

Tudod mi a virág?
A földnek jósága;
Tudod mi a jóság?
Az erény virága.“

Az ötödik országos dalárünnepély a jövő évben
leend. —

Mint a lapokból értesülünk, nagyban folynak reá
már is a készülétek.

Ez uttal Pesten, az ország szívében nyílik meg a
sorompó.

Rajta tehát!
„A cselekvésnek kora tünt nekünk fel.
Tenni a jelszó, szeretett barátim!
A tavasz megjö mezeinkre s minket

Alva talájon?“

A nemzeti zene és dal egyik leghatalmasabb pro-
pagandája a nemzetiségnek fent és alant.

Es e propaganda apostolai ti vagytok honom ma-
gyar lelkü tanuló ifjai.

Rajta tehát ifju barátim!
Aki mer, az nyer.

Belföld.

** P o z s o n y b a n valaki ellopott három
pokrócot, s azt értékesíteni akarta, ezért bemegy bi-
zonyos szobába, hol a pokróczokat csakugyan meg is
tartották — árulójával együtt. Epen a boltörök szobá-
jába találtá vinni. Veszedelmes tévedés.

** „B i k a r u g a s z k o d i k, k ö t é l s z a -
k a d v a l a“ . . . Ilosvai énekelte hajdan ezt, mit
nem sokára Váradon is el fognak dudálni, miután Toldy
János, kinek természeti ösatyjáról szólhat a dal, — ott
vendégszerel e hén. A magyar Herkulesnek bizo-
nyára sok bámulója van.

** M a g y a r o r s z á g r ó l a római zsinatra
a győri, pécsi, szatmári, váci, székesfehérvári, kalocsai
és nagyváradai püspökök utaztak el. A váradai püspök
hihetően be fogja mutatni ott is az általa feltalált „bér-
málás“ új nemét.

** A „B i h a r“ s z e r k e s z t ő j e lapjában
kijelenti, hogy „ez idő szerint“ nem akar házasodni, —
megemlítjük ezt mi is multkori hírünkre vonatkozólag.
** V á n c s o d r ó l Pétterszegré akarván
menni egy lovas katona, eltévedt, s az áradt Berettyóba
esett, lova kimenekült, maga oda veszett. Pétterszegen
pedig egy hat éves fiu a tanyai tüzelőn hagyatván, ott
összeégett.

** N a g y v á r a d o n a hazard kártyajátékokat
eltiltották már régen, de a játékosok csak nem fogytak,
legközelebb aztán rajta vesztettek, mind a vendéglősök,
mind a vendégek. Számokra nincs többé irlalom.

** E r d é l y s z a b a d e l v ü i n e k négy
képviselőjük is lesz a nápolyi zsinaton. A szászok kül-
dötte már utra kelt, s nem sokára követni fogja három
magyar ajku collegája is.

** M i s k o l c z o n Egressy Ákos vidéki szin-
társulata működik. Sokan panaszkodnak ellene, hogy a

tanya és magánbirtok ákáczfával lesz körül ültetve. Ezt volt már alkalmunk czikkíróknak a gazdasági egyesület erdészeti és kertészeti szakosztályában indítványozni, de ekkor elhangzott, — s hogy is történhetett volna másképpen, midőn ez nem annyira szakülés, mint egy gazdag vig ebéd volt, más szakülést pedig sem az előtt, sem az óta nem tartott a szakosztály elnöke. Pedig mennyire szükséges volna a vidék befásítása, azt egyedül csak a tűzifa árának szerfeletti emelkedése is eléggé mutatja.

Ujdonságok.

A debreczeni lótenyésztési bizottság folyó hó 23-án tartotta első ülését Kökényessy Imre elnöklete alatt. A kasszentmiklósi méntelep-parancsnokság megkeresteti rendeltetett, az iránt, hogy a ménállomásból legalább 10 darab mén kiszolgáltatassék a debreczeni tenyész kanczák fedezése végett. A melyek részint a városban, az ugynevezett Vay féle házban váradutezán, részint a Hortobágyon a Mátyás lenének elhelyezendők. A városi tanács a helyiségeket ingyen engedi át. A bizottság át van hatva azon czél fontosságától, hogy a lótenyésztés minél nagyobb mérvben előmozdítása gazdaságunk és tekintélyes ágát haszonhajtóvá is tegye; s így azon kellemtelen helyzetnek valahára vége szakad, miszerint a gazdaközönség jobb-vérű lovak fedeztetése végett Nyiregyháza, vagy másuvá volt kénytelen nagy költség- és idővesztéssel fáradni.

Tanfolyamok. Földy János — ugy halljuk — a ref. főiskolánk elemi osztályaiban és utcai iskoláinkban tapasztalt ügyes tanítást és kedvező eredményt elismerőleg vette tudomásul; sőt egyes tanítók szorgalmát és sikeres működését kitüntetésre méltónak is ítélte. — Mely eredménynek csakis örvendhetünk.

Müller Lajos táncztanító próbálta tegnapelőtt ment végbe. Érdekes volt ez, nem a vendégek nagy számánál fogva — ami sok kívánni valót hagyott fen —, nem is az egyes, s a közönség nagy öröme előadott chinai táncz miatt, hanem főleg azért, mivel a szülők és a közönség meggyőződtek, mikép Müllerben nem azon egyszerű tánczmesterrel van dolgunk, ki ugri a székbe és csak tánczolni tanítja tanítványait, hanem nemes izlés a tánczlejtésben, helyes álláshoz, szép testtartáshoz szoktatás a kellő elevenséggel egybekötve jellemzik az ő táncztanítói moderát. Ugy, hogy őt a most oly kevés számmal levő jobb tánczmesterek közé kell sorolnunk, s a közönségnek továbbra is ajánlanunk. — A hátra vonatkozólag, nem hagyhatjuk megrovás nélkül a drága cukrászatot, a min mindenki megbotránkozott.

Tolvaj család. Városunkban több előkelő helyen megfordult bizonyos család, ki „magán úton” is igyekezett szaporítani fizetését. Régibb gazdaszonyai is észrevették már ragadozó tulajdonságát, de a vallatás és vallatgatás sem vezetett eredményre. Most azonban Niházi biztos erélyes eljárása által minden napvilágra jött, s a károsodottak tárgyai már is nagy részben megkerültek. Figyelmeztetésül különben ide írjuk, hogy a tolvaj család neve Kis Sára.

A convictusi diákok eddig nem szün-

tek meg panaszaikkal a tápintézetű életmezés ellen, most azonban sokat várnak annak megjavulásáról, miután főt. püspök ur maga személyesen hallgatta meg a panaszlókat, és ígérte közreműködését arra rezve, hogy a tanuló ifjak elegendő és izletes ételt nyerjenek. Püspök ur erélyes intézkedése — hisszük — meghozza a kívánt sikert.

A gyorsírási magán kör főiskolánkban már véglegesen szervezkedett, legközelebb már a tanárkarnak is be fog jelenteni megalakulását a tagok névsora. Mindenki érzi, tudja, mily kimondhatatlan szükség van mai időkben a gyorsírási körnek, s különösen mily elmulthatatlan segédeszköze volna ez a tanulóknak, midőn nem sokára élni fognak a tanulási szabadsággal. Annnyival nagyobb sajnálattal említtük meg, hogy e most alakult gyorsírási körnek a tanuló ifjuság közül igen kevés tagja van.

Coloratur enekesnőre volna szükség a színjátszóknak, mit egyik nem régi számunkban mi is jeleztünk; ez alkalomból egy pesti lap ajánlotta figyelmünkbe a nemzeti színház egyik tagját Kocsis Irmat, de a művésznő ugyanazon laphoz intézett magán soraiban kijelenté, hogy neki nincs szándékában megválni Pesttől.

Ismét tánczvizgalmról szólunk és pedig a feherlő nagyszobában mostanában tartatni szokott tánczvizgalmak negyedikéről, mely tegnap ment végbe, és a mely méltó vetélytársra gyanánt emlitendő elődjének. A hölgyvilág szép számmal volt képviselve, nem hiányzott a kedv sem, mely reggeli 5 óráig tartott a díszes tánczteremben. Valószínű, hogy még lesz egy ily zártkörű estély, de mikor? — bizonytalan. No de annál örvedetesebb leend majd a meglepetés, melyre bizonyára hölgyeink is várakoznak.

Nagy Lőrinc semmiért. Csütörtökön délután nagy néptömeg gyűlt össze a piacon Boda János boltja előtt, hol szuronyos hajduk állták el a boltelőtti tért. Különböző rémhírek terjesztésében nem volt hiány a tömeg soraiban. Végre kislát, hogy ő t f o r i n t töké s járulékaik iránt karhatatlanul eszközölt végrehajtás van ott folyamatban. Nem akarjuk vizsgálni az indokokat, melyek a karhatatlanul eljárást előidéztek; csak a botránys eseménynek megtörténte felett kell sajnálatunkat kifejeznünk; s kinyilatkoztatjuk, hogy a végrehajtás és végrehajtás alatt álló felek igen leköteleztek volna a közönséget, ha ily kisszerű dologból nagyot csinálni óvakodtak volna.

Országgyűlési értesítő.

(November 25).

Elnök: Somssich. A ministerek közül: Rajner, Mikó, Horváth, Bedekovics, Eötvös.

Az elnök jelenti, hogy a pestkerületi sajtóbizottság elnöksége a Román Sándor képviselő ellen hozott ítélet végrehajtására engedélyt kér, s megküldi a perirányokat, melyek a mentelmi bizottságnak adatnak ki. Továbbá bejelenti az elnök V i á d Alajos lemondását képviselői állásáról.

A képviselők közül számosan nyújtanak be kérvényeket, közöttük M o e s a r y Lajos kettőt Miskolcz

folytata a lelkésznek, firkászó tekintetét vetve Lavina elpirult arcára.

„Már jó ideje sok munkával lát el bennünket; de én meg itt állok, teesegek, nem a hogy tudatnam anyámat néni megérkezése felől.”

Lavina kisértet.

„Mit gondolsz, szereti-e Lavina az ezredet? Már most is igen sokat beszélnek a városban gyakori látogatása felől,” mondá a lelkész a nőhöz, a mint Lavina távozott.

„Édes anyám, ne beszélj mindenre, a mit az emberek beszélnek, bizonyosan ragalom az. Mi mindketten ismerjük Éliá néni szigorú eivert.”

Pahl asszony és leányai beléptek, Lavina átadta az ezredes által anyjának hozott könyvecsmagot, valamint a tanácsos köntönyét is, mely utóbbiban ötven tallér, és a két leány számára ruhának való szövet volt.

A thea asztal terítve levén, vidám társalgás mellett falatoztak és szücsöltek a zamatos theát.

Lavina elfáradt, azt adván ügyül, hogy karácsonyi ajándékait rendezni kell.

Miután a kis szoba ajtaját jól elzárta, előkereste a levelet.

Szive hangosan dobogott, és néhány percig késkedett a levél felnyitásával.

„Talán rosszul teszek, hogy titkolodom anyám előtt,” gondola magában, de gondolataiban erre mind jart egy más hang szolalt fel: „Ha mama e levelet olvassa, akkor nem én leszek egyedül, ki a kérést visszautasítom, hanem anyámnak is lesz beleszólása; nem, magam olvasom el, s egyedül magam fogok határozni.”

S a mint gondola, ugy is cselekedett; a levél pecsétjét feltörte, s a következőket olvasta:

„Szeretett Lavina!”

„Bocsásson meg, hogy e sorokat így kezdem, de miért ne mondanám meg tüstént, hogy mely érzelmek iratják velem e sorokat.

„Az első perctől kezdve, midőn kegyedet Röhl örnagynénál megláttam, mely, kitorolhatetlen benyomást tett szivemre. Hogy e benyomás kegyednek napokénti látása által nem gyengült; azt kegyed tudja jól, mert olvasta azt tekintetemben, s én, midőn szemek találkoztak, önnök pirulásából láttam, hogy megértette azon érzelmeket, a melyek szememben visszatükrözödték.

városa részéről. Az egyikben a bihari petícióhoz hozzájárulását jelenti ki, a másikban a kolostorok eltérését kérivényezi.

S z a l a y Sándor a honvédelmi ministert interpellálja Vas megyében a katonai szálláolások körül előfordult visszaélések iránt.

Z i c h y Ferdinand gróf a miniszternöki helyetteshez intéz interpellatiót, hogy miután a legújabb távirati tudósítások szerint a dalmátiai felkelés még mindig nem nyomatott el, szándékozik-e a kormány sikeles intézkedéseket „fogantositani” a béke helyreállítására.

V u k o v i c s Sebő szintén a dalmátiai ügyben szólal fel. Kérdezi a ministeriumot, hogy van-e tudomása arról, miszerint Dalmátiában magyar ezredek használtatnak a felkelés elnyomására, s vajon volt-e a magyar honvédelmi miniszternek arra befolyása, hogy oda magyar csapatok küldessenek, s szándékozik-e az iránt intézkedni, hogy a béke helyreállítása után a magyar ezredek azonnal visszahívassanak, s a többi magyarországi ezredekkel együtt az országban helyeztessenek el, végül ígértet kíván arra nézve, hogy ez jövőre nem fog ellenünkben precedens gyanánt alkalmaztatni.

M i l e t i c s Szvetozár interpellálja a miniszternöki helyetteset a cattarói események, s illetőleg a közös hadgyermintestnek ő felsége által a felkelés elnyomására adott teljhatalom iránt. Továbbá interpellálja a cultusminisztert a szerb nemzeti congressus ügyében, s végül benyújt két indokolt határozati javaslatot, az egyikben kimondaná az országgyűlés hogy a „magyar hadsereg” ne alkalmaztassék a cattarói felkelés elnyomására, a másikban pedig a kormány utasíttatnék, miszerint a 67-ki XII. t. cz. alapján ő felségét figyelmeztesse, hogy többi országai királyságaiban, vagyis Ausztriában az alkotmányosság nem tökéletes.

R a j n e r belügyminiszter felel Román Sándor interpellációjára a főalvi ügyben. Elmondja, hogy az ítélet jogervényes, mindazáltal a végrehajtás körül kellő kimérettel járt el a főkirálybíró, s ismételve ajánlotta a főalviaknak a kiegyezést, de ezek minden kiegyezési ajánlatot határozottan visszautasítottak. A kitelepítettek száma nem is megy 300-ra, mert összesen csak 17 gazda telepítették, s családjaikkal körülbelül 120 lakos száma, kik nem maradtak fedél nélkül, mint az interpelláló állítja, hanem nappal deszkákból készült kunyhókban tartózkodnak, s éjjelre visszatérnek házaikba. Várják azon küldöttégek visszaérkezését, melyek két szábaság katonából állót — ő felségéhez indítottak. A miniszter kutatta, hogy mi lehet oka a kiegyezési kísérletek megbiusulásának, s egyelőre a csatlórság jelentése alapján annyit mondhat, hogy nov. 1-én a főalviak egy bizonyos egytől 200 Napoleon aranyat kaptak, s ez összegből egy-egy lakosra 70 lit esett. Az a bizonyos egyen további ellenállásra is biztatta a főalviakat, igérvén, hogy ez esetben ugyanezen idegen kormánytól, mely a 200 aranyat küldötte, tovább is fognak segélyt kapni. A miniszter azt nem hiszi, hogy ez összeg idegen kormánytól származzék, de a dolog felderítésére vizsgálatot rendelt. Az anyagi segélyezés tehát e pillanatban nem szükséges, miután a főalviak pénzzel el vannak látva, de más részről újol

„Én nem merem mondani, hogy kegyed engem szeret, sőt alig bízhetem azt; de a mit ön ma még nem érez, azt idővel talán érezheti.

„Szeretem kegyedet Lavina, de nem azon néma szeretettel, mely megelégszik azzal, hogy szerelme tárgyát láthassa. Nem, én heves, erős szenvedélyvel szeretem kegyedet, mely kizárólag uralkodik rajtam. Szeretem kegyedet lelkemnek egész erejével, s kegyednek — érti ezt Lavina? — kegyednek az enyénnel kell lenni. Végette mindent feltűdnék áldozni, de a bírásról a világ minden kincséért nem tudnék lemondani.

„Hallja meg tehát mit mondok, szeretett, imádozt leányka!

„Én gazdag, igen gazdag vagyok, — kegyed Lavina szegény, szegényebb minir sejtethi, mert azon ház, melyben laknak, majdnem egész értékeig adóssággal van terhelve, s a kötelezvény már birtokomban van. Megígérem önnök, hogy az Athem lelkészéget nővére jegyesének adom, az általam beváltott kötelezvényt édes anyjának visszaajándékozom, s azon ajánlatot teszem neki, hogy X-ből egy kisebb jószágomra távozzék. Mély Athemhez tartozik. Édes anyját jóléttel, önt mindem fényűzéssel és kényelmekkel fogom körülvenni Lavina, s mindezt nem kívánok egyebet, mint hogy szeressen, mint hogy bírassam.

„Kegyed az enyém leend, a nélkül, hogy a felől akár a világ, akár rokonai valamit megtudnának; szerelmem kegyed iránt titok marad, a melyet csak én és ő ismerünk, s a rejtélyesség fátyolába burkolt szerelmem még csak keblemben és erőben. — Azt fogja kegyed talán felelni, hogy nem szeret. — Lavina bizza ezt a jövőre és reám, mert ha egyszer kegyedet forrasztott keblemre zártam, megtanítandom, hogy engem szeressen, hogy érettem mindent elfeledjen.

„Határozza el magát: és tudósítson engem holnap de bármint legyen is határozata, két dolgot el ne feledjen; s levél tartalmát ne tudassa senkivel, mert ez által csak szerencsétlenséget hozna ugy önmagára, mint édes anyára, s másodsor, hogy kegyednek szép Lavina: minden áron enyénnel kell lenni!

„A legnagyobb türelmetlenség és bizonytalanság által emésztve várom feleletét. Bár olyan lenne az, a mint én várom és remélem. Addig is vagyok a kegyed reményekkel teljes

(Folyt. köv.)

Oszkárja.”

kisérletek fognak tétetni az egyezkedés czéljából. (Helyeslés).

Horváth igazságügyminiszter, kit Román szintén interpellált az ügyben, annyit tesz még hozzá a belügyminiszter válaszához, hogy b. Apor beleegyezésével az ítélet végrehajtása tavaszig elhalasztatik, s így a főfalviak fedél nélkül nem maradnak.

A nagy többség erre tudomásul veszi a miniszteri válaszokat. (Román Sándor nem volt jelen.)

Babes képviselő, ki a padokon kívül az elnöki szék körül állott, valami sértő kifejezést mondhatott, melyet azonban csak az elnök és közvetlen környezete hallott, nagy lévén a zaj a házban. Az elnök erre igen erőlyes hangon rosszalást fejezte ki.

Babes ez ellen felszólal, s először is azt vitatja, hogy nem lehetett tudomásul venni a miniszterek válaszait, mielőtt Román Sándort ki nem hallgatta a ház. A rosszalást pedig el nem fogadja, miután azt az elnöknek nem volt joga kifejezni. (Folytonos zaj).

Madarász József a házszabályokra hivatkozással szintén azt állítja, hogy az elnök csak a ház határozatából fejezheti ki rosszalást.

Zsedényi a házszabályok 167. §-ára hivatkozik, melynek értelmében az elnök rendreutasíthatja az a képviselőt, ki a rendet zavarja.

Az elnök erre kijelenti, hogy Babes képviselőt csak rendre kívánta utasítani, s nem rosszalást kifejezni.

Iványi Dániel az esetre, ha az interpelláló a válaszadásakor nincs jelen (több hang: itt volt, de megszökött) nem tartaná méltánytalan dolognak, hogy a tudomásul vétel iránti határozat más napra halasztásé, vagy az interpellálót a miniszter értesítse.

Rajner belügyminiszter az elvet ugyan nem kíváná általában alkalmaztatni, mert vannak interpellációk, melyekre azonnal kell felelni, s ez is olyan volt, de mindazáltal alkalmazta ez esetben, a mennyiben az ülés elején meggyőződést szerzett magának Román jelenlétéről.

Borlea Zsigmond kívánt még szólni, de a többség felállással a napirendretetés mellett nyilatkozván, elvette tőle a szót, s megtagadta azt az e határozat kimondása után szólani kívánó Berzeczeytől is.

Mikó közlekedésminiszter előadja, hogy az északkeleti vasutnak adott engedélyokmány 5 §-ába egy számítási hiba csuszott be, melynek kiigazítására jegyzőkönyvileg kéri magát felhatalmaztatni. A vasuti bizottsághoz utasítatik.

Kautz Gyula mint előadó felolvassa a pénzügyi bizottság jelentését a telepítvényesekről szóló törvényjavaslatáról, mely kinyomatni és szétosztatni rendeltetett.

A gazdasági bizottság jelentése alapján helyben hagyatott a ház novemberi költségvetése.

Következett a bírói felelősségről és a horvát-szlavon-dalmát ministerium 69-diki költségeiről szóló törvényjavaslatok végmegszavazása.

Lónya y pénzügyminiszter bemutatta a közlekedésminiszterium 1870-ki költségvetését, mely a pénzügyi bizottsághoz utasított, s ezek után végbement a szavazás a bankügyi szakbizottság 8 tagjára, s a naplóbiráló bizottságra választandó egy tagra.

A szavazás után a napirendhez képest felvétellett a pénzügyi bizottság jelentése az 1868-diki zárszámadásra nézve, s kapcsolatban Zsedényi, Ghiczey, Szontagh külön véleménye, melyek felolvastatván, Juszt József egy határozati javaslatot nyújtott be, melynek értelmében egy 7 tagból álló küldöttség bizatnék meg a 65-ki zárszámadás és a 67-ki kimutatás megvizsgálásával, míg azok számtani tekintetben a felállítandó államszámvevőszékhez utasítatának.

Ennek ellenében Ghyczy Kálmán szintén nyújt be egy határozati javaslatot, mely szerint a pénzügyi bizottság utasítatának, hogy az államszámvevőszék-ről szóló törvényjavaslatokról haladéktalanul adja be véleményét a czéltől, hogy az államszámvevőszék mielőbb felállítatván, a zárszámadások ahoz utasíthatassanak.

Mindkét javaslat a pénzügyi bizottság jelentésével együtt a szombati ülés napirendjére tüzetett ki.

Országgyűlés nov. 26.

Elnök: Somssich; a miniszteri padon: Gorove. A jegyző felolvassa a bankbizottmány megválasztása eredményét, miszerint Ghiczey K. 218. Simonyi Ernő 218; Csengeri A.; Kautz Gy.; Zsedényi, Kraljevics 199., Trefort és Zichy Fer. 195 szóval megválasztattak; naplóbiráló-bizottmányi tagnak pedig Latinovics 103 szóval választott meg.

Ghiczey K. előadja, hogy a megválasztott tagok nagyobb részének véleményével majdnem minden elvkérdésben államjogi, állami és a pénzügy körül elhangzó nézetek vannak. De ezen kívül azon számarány, melyben az országgyűlési pártok egymás irányában állanak, a többség részéről, a balközép kívánata ellenére, meg nem tartatott; annál fogva külön véleményének a nagy többség ellenében, a bizottmányban érvényesítésére kitérés sem volna; nem tartja illónak a többségnek a választás körüli eljárását; annál fogva a választást el nem fogadja. (Éljenzés a balközép.) Simonyi Ernő bár helyesli a Ghiczey K. nézeteit, de pártja határozata folytán, elfogadja megválasztását, (Éljenzés a jobb oldalon). Gajzágó nem helyesli Ghiczey indokait. Tiszta K. az illemt, a párt számarány iránti tekinteteket, minden parlamentnek meg kell tartani; az évinc megtagatva, azért is helyesli Ghiczey lemondását. Szóltak még Madarász, Babes és Moesonyi, mely két utóbbi a nemzetiségekre való tekintetét is figyelembe kívánja vétetni. Ezután elnök kimondja Ghiczey lemondásának elfogadtatását, s az új választás elrendelését.

A központi bizottság jelent a bor-lus-fogyasztási, házjövdelmi és személyes kereseti adó tárgyában.

Azután a távirati szerződés, Simonyi E. megjegyzése után, hogy a diplomatikai okmányok a szokás szerint francia — s nem német nyelven készíttessenek, elfogadattott.

Végre, a kérvényi bizottság több kérvény felett tesz jelentést, melyek részint a minisztereknek, részint az illető bizottságoknak adattak ki. Szombatra tüzetett ki Ghiczey K. határozati javaslata a zárszámadásról.

Fővárosi értesítő.

** Mint a bécsi lapok írják Szálvi olasz opera társulata ismét eljön Pestre s primadonnául Csillag Rózát, a jelenleg Konstantinápolyban szereplő énekesnőt szerződtette.

** Ifj. Tóth József, a szini képezde egykori tehetséges tagja özv. Vizekly Bélané asszonnyal kelt egybe. Aldás lebegjen a boldog frigyén!

** Pesten egy részeges napszakosnó annyira elmerült a pálinka álmába, hogy halottak hitték. Már a bonczterembe is szállították, hol azonban magához tért és nagyon csudálkozott.

** A Kisfaludy társaság mult szerdán tartotta meg novemberi ülését. Tagok szép számmal voltak jelen. Kemény Zsigmond távollétében Toldy Ferencz elnökölt. Összesen három felolvasás volt. Először Rakossy Jenő olvasta fel új tragoediáját (Hyperbus) első felvonását; a darab érdekes folamu, nyelve erőteljes, drámai. Utána Szász Károly Heine „Nachlass“-jaiból olvasott fel több sikerülten fordított költeményt. Szász után Gyulai mutatott be egy közleményt Jónás János tehetséges orientalistától, ki lefordította Dzsámi kitűnő persa költő híres eposát „Jussuf és Zuleiká“t. Jónás ezen fordításokból küldött részleteket s azokat olvasta fel ez alkalommal jeles írónk. A fordítás nagyon hü, de nyelve nem költői s a rimelés szörnyen gyarló. E felolvasás után titkári jelentések következtek. Bekics Gusztáv nevű ur Calderon egy drámáját („Saját becsületének orvosa“) nyújtotta be. Györy Vilmosnak adták ki bírálat végett. — Fejes István újra beadta „Sok zaj semmiért“ című fordítását Shakespearétól. Ezután zártülés következett.

** A sajtóbírószág Hamar András oldi reform. lelkesz magánvállalónak Hetessy Dániel vaizslói reform. lelkesz elleni sajtópörében a nyilvános tárgyalást december 18-kára tüzte ki.

** Fohner bukása a legközelebbi pesti lapok szerint csakugyan bekövetkezett.

Cecilia napján.

Visszaemlékezés a debreczeni országos dalárünnepélyre.

(Vége.)

Ötödik napon, a fényes áldozatok füstgomolyainak szétgyűrűzése után, a jelenlévő sokaság örömriválgásai között történt a győzők jutalmazása.

Nem volt a jutalom anyagilag értékes, becses.

Az eröművészek diadalmas halántékait egyszerű olajág-koszoru övezte; a költő dalmokok és írók, kik a szünórákban szavalták, dallák és olvasak fel az egybesereglett nemzet előtt műveiket, megtisztelő jutalma az elismerésben állott.

Amde ez egyszerű jutalom a legnagyobb tiszteletnek tartatott, mi csak halandót érhet, olyannyira, hogy egy öreg görög, fiának ily megtiszteltése feletti örömben meghalt!

Az aradi felgyrnasiumi dalkört hasonló erkölcsi jutalomban részesítette a debreczeni-olympiai játékon a nemzet, de a bírák közérzúlete is, midőn ifju halántékaikat az első helyen fölemlített elismerés olajágával foná körül.

Büszkék lehetnek reá!

De a görög pályanyertesek városainak példájára, büszke lehet reajok az ő városuk is, s melynek növénydekei intézetők is, habár, mint a hír Debreczenben szelőlőszármayn körülhordozó, minek azonban alig mernék hitett adni, ha az emelkedett szellemű s nagy tapasztalású római történetírő, Tacitus „haud semper errat fama“ észrevételét oly sokszor nem látnám a közéletben valósulni, — szülő városunkban minden áron akadályozni akarák nemes törekvésüket.

Kár, felette nagy kár lett volna!

Mert hiszen Musik ist — véleményezék már a régi német hittudorok is — das beste Labsal eines Betrübten; eine halbe Disciplin und Zuchtmeisterin; eine schöne herrliche Gabe Gottes, und nahe der Theologie. —

Még egy talpra esett, találón jellemző igaz történetcskét is megemlítek, mely a kedves fiuk debreczeni negynapos életében fölmerült.

Egy kis tenorista H. . . uram becsületes kalapos mester vendészeretetének jutott osztályrészül.

Csak úgy görnyedt az asztal a nap minden órájában szabad rendelkezés alatt álló jóféle enni- meg innivalótól, és mégis így szólítja meg a sziveségben kifogyhatatlan házigazda diák vendégét az első estén:

— Kedves barátom! én szegény ember vagyok, nem sokat, és csak azt, mi tölem kitelik adhatok; ha olyan rozzantféle kalapjok van, mint a debreczeni kántus egy némely tagjának, hát majd kireperálom én akár mindet.

Jóízüt aludott a kis tenorista e furcsa ajánlatra. Reggel felöltözködik, távozni készül hazulról, de

kalapját sehogy sem tudja megtalálni, pedig hát nagyon is jól emlékezett a helyre, hová lefekvése előtt tette.

Azaz talált ő ott egy kalapot, de az egészen új lévén, sajátjának, melyen az ut viszontagságai, s megviselésnek következtében a gyűrűnek némely nyomai nagyon is észrevehetőek voltak, sehogy sem ismerhette föl.

Bővebb vizsgálat alá veszi, s ime a belés közepére nyomot jeltől világosan bebizonyítva látja tulajdon jogát a kalaphoz.

H. . . uram vendégszerető buzgalmában újra átgurta, kikészítette s kivásalta az elmúlt éjszakán vendége kalapját! . . .

Míg a ref. főtanodák különösen az utósón oly szép számmal voltak képviselve, s a debreczeniek és sárospatakiak szintén kitűnően énekeltek, — a nagyszámú más felekezeti- s államniskolák dalárdái egyiken sem versenyeztek.

A derék aradi felgyrnasiumi dalkör volt az első, mely a negyedikén megjelenésén, ösvényt tört, jó példával, és pedig dicsérettel ment előre a szép pályán.

Verba movent, exempla trahunt.

Vajha minél több követőre találna e példa is!

A tanuló ifjuság nem használhatja fel állásához, műveltségéhez illobben az ildomos mulatságra s nemes szellemi élvezetekre rendelt szünnapokat, mint ha az aradiak, debreczeniek, sárospatakiak stb. példájára dalkörét tökélyesíti, mintha a dalárünnepélyre készíti magát elő, hogy ottan becsület- s dicsőség-koszorúza pályát fusson, mindig igaz maradván, mit Bacسانی mond:

„Boldog, ki életében annyi jót tehet,
Hogy vele kinem halt szép emlékezete.

Boldog, ki pályáját úgy elvégezheti,
Hogy koszorút nyernek hiv igyekkezeti!“

Egy jeles német aesthetikus virághoz hasonlítja a dalt, mert miként az illatot, úgy ez bájt lehel s terjeszt maga körött.

S ha áll e hasonlat, akkor szeretni kell a virágot, a dalt, különösen a tanuló ifjaknak, kik az életnek, a hazának reményvirágai.

Szeressék is tehát, s mig szeretik, addig ne féltsék szívöket.

Mert ki ezt szereti,
Rosz ember nem lehet.

A virág s az erény
Két atyafi gyermek,
Egy szívben egymással
Nem ellenkezhettek.

Tudod mi a virág?
A földnek jósága;
Tudod mi a jóság?
Az erény virága.“

Az ötödik országos dalárünnepély a jövő évben leend. —

Mint a lapokból értesülünk, nagyban folynak reá már is a készülétek.

Ez uttal Pesten, az ország szívében nyílik meg a sorompó.

Rajta tehát!

„A cselekvésnek kora tünt nekünk fel.
Tenni a jelszó, szeretett barátim!
A tavasz megjő mezeinkre s mintet

Alva találjon?“

A nemzeti zene és dal egyik leghatalmasabb propagandája a nemzetiségnek fent és alatt.

És e propaganda apostolai ti vagytok honom magyar lelkű tanuló ifjai.

Rajta tehát ifju barátim!
Aki mer, az nyer.

Belföld.

** Pozsonyban valaki ellopott három pokróczot, s azt értékesíteni akarta, ezért bemegy bizonyos szobába, hol a pokróczokat csakugyan meg is tartották — árulójjával együtt. Epen a boltörök szobájába találta vinni. Veszdelmes tévedés.

** „Bikarugaszkodik, kötél szakad vala“ . . . Hosvai énekelte hajdan ezt, mit nem sokára Váradon is el fognak dudálni, miután Toldy János, kinek természeti ösatyjáról szólhat a dal, — ott vendégszerpelel e héten. A magyar Herkulesnek bizonyára sok bámulója van.

** Magyarországról a római zsinatra a győri, pécsi, szatmári, váci, székesfehérvári, kalocsai és nagyváradai püspökök utaztak el. A váradai püspök hihetően be fogja mutatni ott is az általa feltalált „bér-málás“ új nemét.

** A „Bihar“ szerkesztője lapjában kijelenti, hogy „ez idő szerint“ nem akar házasodni, — megemlíti ezt mi is multkori hírünkre vonatkozólag.

** Váncsodról Péterszegre akarván menni egy lovas katona, eltévedt, s az áradt Berettyóba esett, lova kimenekült, maga oda veszett. Péterszegen pedig egy hat éves fiu a tanyai tüzelőn hagyatván, ott összegett.

** Nagyváradon a hazard kártyajátékot eltiltották már régén, de a játékosok csak nem fogytak, legközelebb aztán rajta vesztettek, mind a vendéglősök, mind a vendégek. Számokra nincs többé irtalom.

** Erdély szabadelvűinek négy képviselőjük is lesz a nápolyi zsinaton. A szászok küldötte már utra kelt, s nem sokára követni fogja három magyar ajku collegája is.

** Miskolczon Egressy Ákos vidéki szintársulata működik. Sokan panaszkodnak ellene, hogy a

művészetet lealacsonyítja holmi izléstelen darabok előadásával, úgy hogy többen felhagynak már a színházba járással. Szomorú czáfolata ez a költő azon mondatának, hogy „csak sást nemzenek a sasok,“ mert bizony nem hős fiat szült Nubia párduca.

* * * H a z á n k b a n a nazarénus új vallásfelekezeti alakulásakor a pápa uszály hordozói átkokat szórtak a világ népeire, hogy megtűrik a „becsületesség“ dicső jelszava alatt egyesült vallási társulatot. Londonban pedig azt sem akadályozták meg, hogy ott valaki egy lap hirdetési rovatában új választást hirdessen „szabad gondolkozásuk, költők és írók számára.“ Ez a hit bizonyosan üdvözít — pénzért. No csak maradjon vele Angliában.

A dalmát csatáról.

— A bécsi Pressehez november 25-én érkezett távirat szerint, az utóbbi hadművelet alkalmávali veszteség csapatainknál: 100 halott, 200 sebesült, a fölkéltök veszteségeit nem tudhatni, nincs egy fogoly sem, a közül elfogottak a fölkéltök által megcsönkítettnek, a tisztok fejei pedig levágtatnak. — Ő Felsége hazaérkezéssel erősebb rendszabályok vétetnek fogantatba, a vagy abból áll, hogy a hadműveletek most megállíthatnak, vagy abból, hogy a csapatok Montenegrót megszállják; mindkettő veszélyes, sőt az utóbbi nyílt háborút idézne elő.

Kalföld.

— A párisi választások köztársasági szellemben történtek ki. Rochefort választásáról pártívei fényesebb eredményt vártak; mintegy 3000 szótöbbséggel választott meg; azonban azt beszélik, hogy ha a választási mozgalmak még pár hétig tartottak volna, még elválasztatása is nagyon kétséges lett volna. Jövő helyzetét igen kényesnek festik a lapok, különösen Girardin a Liberatében azt mondja, hogy, ha dühös beszédmódját a kamarában is fentartja, a kamarából kirekesztethetik; ha pedig felhagy merész beszedeivel, választói fogják gyűlölni, mint a kik vele meg nem elégedhetnek, ha mérsékelt viselkedni magát.

Az Olivierrel tett alkudozások új kabinet alkotása iránt, meghusultak, mivel barátai nem akartak a mostani ministerumból egy tagot sem maguk közé venni föl. Pedig Napoleon mostani ministereit valóságos lámpalámban szenvednek, félnek a kamara megnyitásától, mivel szónoki tehetség tekintetében igen gyengék. Olivier kabinet alkotása azért lett volna nevezetes, mert a 2-ik császárság óta nem volt önálló ministerium, csak engedelmessé szolgálja a császárnak, — kinek önkényuralma, bár kissé szűnelt látszik, most is fenáll, s jövőben is fenálland.

— Spanyolországban a hírlapok tudósításai ellenére sem halad a genuai herceg ügye, szavazatai nem szaporodtak. A Times fentartja, Prim beszéde után is, azon hírét, hogy a genuai herceg nem fogadja el a spanyol koronát; ha Viktor Emmánuel azt igérte is Primnek, ha a herceg nem akarja, nem fogja kényszeríteni. Montpensier herceg ügynekei folytatást gyűjlik részére az aláírásokat, de valami nagy eredmény ott sem mutatkozik. Montpensier herceg 10 éves fiával, a herceg követőit, úgy tesznek, mintha az koronörökös volna; a lapokban naponkénti közléseket tesznek betegsége állapotáról. — A Cubába 3 hét alatt küldött erősítések 24,000 emberre mennek; a lelkesedés oly nagy, hogy egy tartományban néhány óra alatt ezer önkéntes ajánlkozott!

Különfélék.

A római zsinat.

(Folytatás.)

„A „Civilita“ egy olasz ultramontan lap — mely magát nyíltan a pápa viszhangjának nevezi, közelebről

pontosabb felvilágosítást közöl arról, mit kelljen érteni a pápa csallhatlanságán. Szerinte kiterjed az nem csak a hitcikkekre, hanem mindazon igazságra és tanra, melyek a kijelentett dogmák különböző fajaival összefüggnek; épen így mindazon ítéletre és határozatra, melyek az egyház általános jólétére, annak jogaira és az egyházi fejelemre vonatkoznak.

A „pápa hű viszhangja“ tehát kijelenti a világnak, hogy minden pápa csallhatlan akkor, a midőn olyat tanít, vagy valami olyan felett rendelkezik, a mi az egyház jólétével összeköttetésben áll. Ennélfogva azt is, hogy melyek az egyház jólétére vonatkozó tárgyak — meghatározni neki mint csallhatlannak áll jogában. Itt pedig nagyon széles ut áll előtte, csaknem olyan, a milyennek ő akarja.

Miként értelmezték régebben is a pápák ezen jogukat: elég legyen csak néhány esetet hozni föl a történelem köréből. V. Pál pápa a jog körébe tartozónak hitte megparancsolni az angol kath. alattvalóknak, hogy királyuknak a tartozó hűségüket le ne tegyék. E parancs következménye volt aztán szomorú üldözés és elnyomatás, melynek az angol katolikusok évszázadokon keresztül ki voltak téve. Bár az esküforna nem jöhetett összeállításába a kath. alattvalók vallásos meggyőződésével, mégis kárhózatossá vált az a pápai csallhatlanság, mivel nem tartotta összeférhetőnek az egyház jólétével azt, hogy ezen esküfornában befoglaltatik: miszerint egy pápának sincs joga királyokat tenni le; alattvalókat oldani fel az eskükötélékei alól, lázadásra ösztönözni őket fejedelmek és az állam ellen. A „határozatok“ gyűjteményében van egy mondat, mely azt tartalmazza, hogy „az egyház haszna ellen tett eskü nem kötelező.“ Hogy pedig mi válik az egyháznak hasznára, azt a csallhatatlan pápa határozza meg. Tömördek esetet lehetne idézni arról, hogy mily sokszor azonosították a pápák a világi érdekeket az egyházi érdekekkel, — hányszor eszközölték nekik nem tetsző ügyekben eszközöztetést és szétválasztást. Így nyilatkozta érvénytelennek III. Ince pápa János királynak esküjét, melylyel ez a „magna charta“-ra megesküdött, és a melynek erejénél fogva szó sem lehetett a pápának az angol koronához hűbéri jogáról. Midőn a 15-dik században IV. Jenő pápa harcban állott Sforza Ferenczel, és a csapatvezér Piccinino ennek már előre megígérte volt, hogy nem fog ellene hadat viselni: ekkor feloldotta őt a pápa kötelezettsége alól, midőn az ellene volt a pápaság világi érdekeinek és mert „az egyháza nézve káros szerződés nem kötelező.“

V. Károly és I. Ferencz a madridi egyezményben kötelezték magokat, hogy nem fogják esküjüket megszegni egymás kölcsönös beleegyezése nélkül. VII. Kelemen pápa volt az, ki Ferencz királyt esküszegésre ösztönözte, csak azért, hogy vele a császár ellen, szövetséget köthessen. Épen így tett IV. Pál pápa, midőn II. Ferencz francia királyt V-ik Károly császárral kötött és 5 évre szóló fegyvernyugvásra kötelező szerződése alól fölmentette, hogy a francia királyban hatalmas szövetséges társat nyerjen Spanyolország ellen.

Ha a Syllabusnak azon mondata áll, hogy a pápák sohasem léptek túl hatalmuk jogkörét, akkor jogukban áll koronák és népek — tulajdon és szabadság felett rendelkezni, minthogy ők ily jogot tényleg valóban gyakoroltak. E szerint V. Miklós pápa nem sértette volna meg az általános emberijogot, midőn Alfons királyt és utódait felhatalmazta, a hitetlen népeket leigázni, birtokukat magukhoz ragadni, magukat ezen hitetleneket örökös rabságra vetni. A pápának mint az egész emberiség urának — kiknek minden ember alá van vetve, bárhol, és bármely vallásban születtek is — felhatalmazására hivatkozhat a spanyol hódítók is a bensülöttekkel szemben. Minden önkéntes meghódolás alóli vonogatózást a pápaság elleni lázadásnak nyilatkoztattak, melyeket iszonyú háborúval, a tulajdon elrablásával, rabszolgasággal igyekeztek megbosszulni és igen sokszor meg is bosszultak.

A „Civilita“ említett cikkében Bonaventura da S. Bernardin minorita ujjal felállítja azon tételt, hogy a pápa a fejedelmeknek minden „temporale“-ja felett rendelkezhetik, mihelyt ezen rendelkezést az „egyház jóléte“ követeli. Egy francia írónak Maupied-nek nem régen megjelent műve kedvező alkalmat szolgáltat a jezsuita atyáknak, hogy az ő magna chartájuknak, az Unam Sanctam című híres bullának az állam és egyház közti viszonyra vonatkozó tetteit az állam és egyház között ajánlják a hívők figyelmébe: „boruljatok, imádjátok a ti uratokat és mestereteket közt, ki tetszése szerint teheti le a fejedelmeket és foszthatja meg birtokaiktól, a ki parancsolhatja, hogy kardotokat kihuzzátok és hüvelyébe dugjátok.“ Ily süspiciumok közt nyílik meg a zsinat! A történelemnek egész folyama alatt nem volt még az egyház komolyabb feladatát megbízva, soha veszélyesebb válponton nem állott, mint jelenleg.

Nem csupán arról van szó, hogy szabad legyen e az egyház belőlről, sokkal inkább a körül forog a kérdés, vajon az egyház ezentul is folytonos harcban legyen e a modern politikai renddel és a civilisatióval, vagy pedig a tisztán vallásos térére visszavonulva, az ott őt megillető önállóságot megőrizve, áldásos hivatásait e téréen fogatosítsa jövőben.

Mint hogy ezen alternativa áll a nemsokára összejövő zsinat előtt, azért lesz ennek nagyobb jelentősége, mint bármely más ezt megelőző zsinatnak.

Legujabb.

— B é c s, nov. 26. Ubrik Borbála ügyében a vizsgálat, tényálladék hiányából, megszüntetett.

— B u k a r e s t, nov. 26. Az osztrák főkonzil Károly fejedelemnek és imént vele megesketett nejeének a császárné és császárné szerencsekívánatait nyújtát.

— L o n d o n, nov. A walesi hercegné leányt szült.

— Tipperaryban Rossa féni választott meg. A lormayor lakomáján a belgiumi király kiemelés, hogy Anglia és Belgium mindig törhetlen barátságban tartottak össze.

— B é c s, nov. 29. Az österr. Corresp. jelenti, hogy a császárné utja Triesztbe jövő szerdaig elhalasztott.

A császárt csak decz. 2-ára vagy 3-ara várják.
— F l o r e n c z, nov. 26. Victor Emánuel az osztrák császárnak táviratilag sajnálatát fejezte ki, hogy egészségi állapota miatt a találkozás Brindisiben megakadályoztatott.

Köszöndészet.

(E.) Debreczen, nov. 27. A sűrű esőzés következtében az utak igen felbomlottak, emiatt piacunkra kevés élelmi cikket szállítottak, s ezért a héten eddig jelzett árak néhány krral emelkedtek, főleg a tengeri, köbönként 4 ft 80 — 90 kr, sőt 5 fton is kelt, szinte a kenyér is drága volt, ez élet csakis magán szükségletre vásároltatott, az árak következők: buza 8 — 8 ft 20 kr, kétszeres 6 ft 40 kr, rozs 4 ft 90 kr, zab 3 ft 40 kr. — Az idő a sertésülésre igen kedvezőtlen, mi nagy hátrányul szolgál a sertéskezeskedésre, mivel a sok sertés ára csökkent. — A szalonna ára: új só 27 — 30 ft, sóatlan 26 ft, fonszámra sós 34 kr, sóatlan 32 kr, 4 teze zsír 40 — 44 kr. — Időjárásunk a közlekedésre igen rossz, tegnap több ízben esett, mai nap szinte többnyire havasos hullott, mi a levegőt kissé meghűsíté.

Bécsi tőzsde, nov. 27. Cs. arany 5 — 88, ezüst 122 — 75.

Felelős szerkesztő s kiadó-tulajdonos: **Oláh Károly.**

H I R D E T É S E K.

178. 2-2
Gerebly és Hannig kereskedésében.
Egészen finom salompetroleum
fontja 28 kr.
**Valódi amerikai
PETROLEUM**
fontja 24 kr.

ÉRTESETÉS.
Van szerencsénk a n. é. közönséggel mely tisztelettel tudatni, hogy Debreczenben a Sinay-ház alatt levő **gyufa- és szappan-kereskedésünket** megszüntettük; s hogy ezen kereskedésünket csak is a **debreczeni négy országos vásár alkalmával,** és pedig eddigi helyünkön, a **napmunkai sor szegletén** levő saját boltunkban folytatandjuk.
A n. é. közönség becses pártfogásáért mely tisztelettel eszedezünk
Horn Bernát és neje,
pesti lakosok.
167. 5-5

Eladó ház.
Varga-utcán a 2182-ik számú cserapes kőház háztűzű földével együtt örökön eladó. Értekezhetni a bent lakó tulajdonossal. 180. 2-2

H i r d e t m é n y.
A cs. k. szabadalmazott államvasutársaság tudatja, hogy a f. évi márczius 1-én behozott és május 1-én megváltoztatott **nyári idényi díjszabály** különböző árúknak a délkeleti vasutvonalon állomásokról állomásokra s Bécsből s vissza szállítására vonatkozólag **f. évi december 1-jével** hatályon kívül tétetik. 179. 2-3

Kiadó lak.
A piacon 3 szoba, konyha és kamara kiadó.
Nemkülönböztetve egy vagy két jó háztól való új teljes ellátásra elfogadtatik.
Ertekezhetni a lapok kiadóhivatalában. 177. 3-3